

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Buiucani)

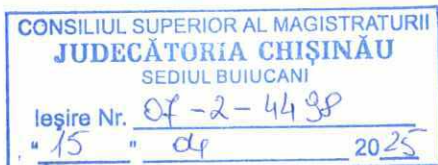

Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
Email: jbu@justice.md; Tel.: /+373 22/ 204 904
www.instante.justice.md

14 aprilie

Dosar nr. 1-3028/2024

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

Prin prezenta, Judecătoria Buiucani, sediul Buiucani, expediază spre examinare excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Barbaroș Dumitru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 157 alin. (1) CPP, în cadrul cauzei penale de învinuire a inculpatei Harcenco Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 42 alin. (5), 181² alin. (5) din Codul penal.

Notă: În prezenta cauză au fost suspendate dezbaterile judiciare, cercetarea judecătorească fiind finalizată.

Anexe:

Încheierea nr. 1-3028/2024 din 10 aprilie 2025;

Cererea privind sesizarea Curții Constituționale, în vederea verificării constituționalității art. 157, alin. (1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova;

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate;

Copia Rechizitoriului pe cauza penală nr. 1-3028/2024 în privința lui Harcenco Natalia.

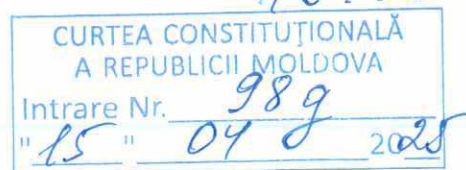
Sergiu STRATAN

Vicepreședinte interimar

al Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) _____

Executor:

Negru Nicoleta

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**A.1. Persoană fizică****1. Nume: HARCENCO****2. Prenume: NATALIA****5. Reprezentant:****Avocat Dumitru Barbaroș,**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, judecător Alexandru Negru, se află spre examinare dosarul penal nr. 1-24140227-12-1-09122024 de învinuire a cet. Harcenco Natalia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 181² alin. (5) Cod penal „Acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic, a grupului de inițiativă sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat”.

Conform Rechizitoriului, Harcenco Natalia este învinuită că în perioada de timp cuprinsă între 23.07.2022 – 20.10.2022, activând în calitate de președinte al organizației teritoriale Ștefan Vodă a Partidului Politic „Șor” (declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 19.06.2023 și radiat din Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 23.01.2024), fiind responsabilă de coordonarea activității organizației teritoriale din raionul Ștefan Vodă, încălcând prevederile art. 25 a Legii privind partidele politice nr. 294 din 21.12.2007, prevederile art. 41 și art. 43 din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21.11.97, pct. 26-37 a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4401 din 23.12.2015 privind aprobarea Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice, care interzic finanțarea partidelor politice din surse anonime, în interesul unor terți sau de către persoane juridice care au sediul peste hotarele Republicii Moldova, a contribuit, prin complicitate la acceptarea finanțării partidului politic „Șor”, prin prestarea de informații, servicii și acordarea de mijloace, și instrumente, iar în acest sens, a recepționat și transmis, prin canale de „Telegram” și alte mijloace de comunicare electronică, către angajatele Departamentului Monitorizare și Control al partidului „Șor”, liste de persoane mobilizate la protestele de către organizația teritorială Ștefan Vodă a partidului politic „Șor” și lista mijloacelor de transport, implicate în transportul protestatarilor, poze cu îmbarcarea acestora în mijloacele de transport, a organizat, prin dare de indicații activiștilor de partid, mobilizarea și transportarea oamenilor tur-retur în zilele de protest, recepționarea banilor în proporții deosebit de mari în pungi și plicuri de la curieri, achitarea transportului și achitarea cu câte 400 lei/zi pe fiecare protestatar pentru participarea la protestele organizate de partidul politic „Șor” în fața instituțiilor publice din mun. Chișinău (Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală, etc.).

La baza acușării aduse, procurorul a administrat inclusiv următoarele probe: Scrisoarea Serviciul de Informații și Securitate nr. 12/444 din 25 aprilie 2022 (**recunoscută în calitate de document în cadrul cauzei penale nr. 2022970016 prin Ordonanța din 21 aprilie 2023**); Scrisoarea Serviciul de Informații și Securitate nr. 24/1505 din 6 iulie 2022 (**recunoscută în calitate de document în cadrul**

cauzei penale nr. 2022970016 prin Ordonanța din 21 aprilie 2023); Scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate, Direcția Teritorială Centru nr. 339 din 03.10.2022, Scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate, Direcția Teritorială Centru nr. 322 din 14.09.2022, Scrisoare Serviciului de Informații și Securitate, Direcția Teritorială Centru nr. 340 din 03.10.2022 (**recunoscută în calitate de document în cadrul cauzei penale nr. 2022970016 prin Ordonanța din 21 aprilie 2023**).

Aceste înscrisuri, deși am solicitat să fie declarate drept inadmisibile, au fost cercetate în calitate de probe în cadrul ședinței de judecată din 14.02.2025 pe marginea dosarului penal nr. 1-24140227-12-1-09122024.

C. Obiectul sesizării

Autorul Sesizării solicită verificarea de către Curtea Constituțională a prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală care prevăd: „*Constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică, etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adeverate circumstanțe care au importanță pentru cauză.*”

Obiectul prezentei sesizări corespunde competenței *ratione materiae* a Curții Constituționale, prevăzută expres în art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și este direct aplicabil la soluționarea cauzei penale aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

În conformitate cu prevederile art. 21 din Constituția Republicii Moldova, *Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită **în mod legal**, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.*

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (6) din Legea nr. 753/23.12.1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în vigoare la data presupuselor acțiuni ilegale), *Serviciul este persoană juridică, are denumire oficială și convențională, dispune de alte atribute necesare, conturi în bănci, inclusiv valutare.*

În conformitate cu prevederile art. 3, liniuța nr. 6 din Legea nr. 753/23.12.1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în vigoare la data

presupuselor acțiuni ilegale), *Serviciul își desfășoară activitatea conform principiilor **conspirației, îmbinării mijloacelor de activitate deschisă și acoperită.***

Articolul 94 alin. (1) pct. 4) din Codul de procedură penală prevede că: *În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: 4) de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală, cu excepția organelor de control și altor părți în proces prevăzute la art. 93 alin. (3).*

Codul de procedură penală prevede la art. 157 alin. (1): *Constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică, etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză.*

Raportat la prevederile art. 21 din Constituție care prevede desfășurarea unui proces de judecată în mod legal, în cadrul căruia se asigură toate garanțiile necesare apărării, posibilitatea de a recunoaște în calitate de document informațiile obținute de către Serviciul de Informații și Securitate ca urmare a activității sale conșpiraționale și în afara unui proces penal – anulează principiul prezumției de nevinovăție, a legalității desfășurării unui proces, precum și a procedurii de administrare a probei, din moment ce organul de urmărire penală poate recunoaște în calitate de document (care în definiție reprezintă un mijloc de probă) chiar și o informație care este obținută clandestin, în afara oricărui proces penal, cu încălcarea normelor de administrare a probelor.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Art. 21 din Constituția Republicii Moldova garantează prezumția de nevinovăție care presupune în esență că vinovăția sau nevinovăția unei persoane trebuie să fie dovedită în mod legal cu asigurarea tuturor garanțiilor necesare apărării persoanei.

La fel, art. 93 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că *Probele sunt elementele de fapt dobândite **în modul stabilit de prezentul cod**, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Alin. (4) din același articol prevede că *Datele de fapt obținute prin activitatea specială de investigații pot fi admise ca probe numai în cazurile în care ele au fost*

administrare în cadrul urmăririi penale și verificate prin intermediul mijloacelor prevăzute la alin. (2), în conformitate cu prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți autorizată de către instanța de judecată.

Pe de altă parte, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (6) din Legea nr. 753/23.12.1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în vigoare la data presupuselor acțiuni ilegale), *Serviciul este persoană juridică, are denumire oficială și convențională, dispune de alte atribute necesare, conturi în bănci, inclusiv valutare.*

În conformitate cu prevederile art. 3, liniuța nr. 6 din Legea nr. 753/23.12.1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în vigoare la data presupuselor acțiuni ilegale), *Serviciul își desfășoară activitatea conform principiilor **conspirației, îmbinării mijloacelor de activitate deschisă și acoperită.***

Articolul 94 alin. (1) pct. 4) din Codul de procedură penală prevede că: *În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: 4) de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală, cu excepția organelor de control și altor părți în proces prevăzute la art. 93 alin. (3).*

Iar Codul de procedură penală prevede la art. 157 alin. (1): *Constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică, etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză.*

În atare circumstanțe, se atestă faptul că între norma prevăzută de art. 21 din Constituția Republicii Moldova (prezumpția de nevinovăție), art. 93 și 94 din Codul de procedură penală, pe de o parte și art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală pe de altă parte, există contradicții **anume la aspectele ce țin de legalitatea procesului de judecată.**

Or, Serviciul de Informații și Securitate, nefiind organ de urmărire penală, făcând uz de principiul conspirației și a mijloacelor de activitate acoperită poate acumula informații în afara unui proces penal și care în esență, în acord cu norma prevăzută de art. 93 alin. (4) și 94 alin. (1) pct. 4) din Codul de procedură penală, **nu pot** fi administrate ca probe.

De cealaltă parte, art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală permite recunoașterea în calitate de document (care în esență reprezintă un mijloc de probă)

informațiile care sunt obținute contrar legii procesual penale în partea ce ține de colectarea și administrarea probelor, din motiv că ar parveni de la o persoană juridică oficială.

Acest aspect permite organelor de urmărire penală să recunoască absolut orice informație parvenită de la Serviciul de Informații și Securitate drept document, care poate fi pus la baza unei cauze penale, **deși a fost obținută clandestin, în afara unui proces penal, de către o sursă neidentificată, în circumstanțe necunoscute și imposibil de verificat.**

Astfel, în partea ce ține de informațiile parvenite de la Serviciul de Informații și Securitate, art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală este contrar prevederilor art. 21 din Constituția Republicii Moldova – prezumția de nevinovăție – care garantează desfășurarea unui proces pe principii de legalitate și asigurare a tuturor garanțiilor necesare apărării.

La caz, sarcina Serviciul de Informații și Securitate este de a asigura securitatea națională prin exercitarea tuturor măsurilor adecvate de informații și contrainformații, de culegere, prelucrare, verificare și valorificare a informațiilor necesare cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni care constituie, potrivit legii, amenințare internă sau externă pentru independența, suveranitatea, unitatea, integritatea teritorială, ordinea constituțională, dezvoltarea democratică, securitatea internă a statului, societății și cetățenilor, statalitatea Republicii Moldova, funcționarea stabilă a ramurilor economiei naționale de importanță vitală, atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și peste hotare – iar aceste informații pot servi doar ca o sursă de verificare a acțiunilor descrise, **nu și ca probe în cadrul unei cauze penale (din moment ce sunt obținute contrar prevederilor procesual penale).**

Mai mult, redacția art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală reprezintă și o omisiune legislativă în partea în care permite recunoașterea în calitate de mijloc de probă a informațiilor obținute ilegal.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție și art. 71, 38, 39 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm: Exercițarea controlului constituționalității și declararea drept neconstituțională a alin. (1) din art. 157 din Codul de procedură penală a Republicii Moldova.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt veridice.

26 martie 2025

Semnătura

ÎN C H E I E R E

10 aprilie 2025

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței

Judecător

Grefier

Negru Alexandru

Negru Nicoleta

Cu participarea

Acuzatorului de stat, procurorul

Apărătorul inculpatului

Inculpatei

Clevadî Grigore

Barbaroș Dumitru

Harcenco Natalia

Examinând cererea formulată de avocatul Barbaroș Dumitru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 157, alin. (1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), a

C o n s t a t a t :

1. La 09 decembrie 2024 în judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a parvenit cauza penală de învinuire a Nataliei Harcenco Valeriu, , cu domiciliul în , în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 45, art. 181², alin. (5) CP al RM.
2. La situația lunii martie 2025 instanța de judecată a finalizat examinarea probelor acuzării
3. În ședința de judecată din 26 martie 2025, avocatul Barbaroș Dumitru a formulat o cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale, în vederea verificării constituționalității art. 157, alin. (1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699).
4. În motivarea acestei cereri avocatul a indicat că la materialele cauzei sunt recunoscute o serie de documente prezentate de Serviciul de Informații și Securitate a RM, care prin ordonanțele procurorului au fost recunoscute în calitate de documente în cauza penală conform art. 157 CPP. Apărătorul invocă faptul că art. 21 din Constituția RM impune regula ca vinovăția unei persoane să fie demonstrată în mod legal. Susține avocatul că SIS este o autoritate care acționează în conformitate cu principiile conspirației, îmbinări mijloacelor de activitate deschisă și acoperită. În opinia sa recunoașterea în temeiul art. 157 CPP, în calitate de documente, a înscrisurilor furnizate OUP de SIS, este contrară art. 21 din constituție RM în măsura în care norma de la art. 157 nu prevede o limitare a înscrisurilor care nu pot fi recunoscute în calitate de documente la cauza penală.
 - a. În ședință de judecată apărătorul a indicat că la caz prevederile art. 7, alin. (3) și (3¹) din Codul de procedură penală sunt întrunite. Apărătorul a solicitat instanței să ridice excepția de neconstituționalitate și să o expedieze spre examinare Curții Constituționale.
5. În ședința de judecată, inculpata Harcenco Natalia a specificat că susține cele specificate de apărătorul său.
 - a. În ședința de judecată, procurorul Clevadî Grigore a solicitat respingerea sesizării. Acesta a opinat că partea apărării ridică o problemă de interpretare sub aspectul de a ști dacă informațiile obținute de SIS pot sau nu fi recunoscute ca mijloace materiale de probă, iar această chestiune nu ține de competența CC ci de ce a instanței de judecată.
 - b. Audiind participanții la proces, studiind cererea și materialele cauzei penale, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea și de a sesiza Curtea Constituțională, cu excepția de neconstituționalitate propusă de apărător din următoarele considerente de fapt și de drept.

6. Potrivit prevederilor art. 7, alin. (3) și (3¹) din Codul de procedură penală, (3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: Obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituție; Excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; Prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

7. Se reține că la materialele cauzei penale cu adevărat sunt anexate o serie de scrisori și înscrisuri întocmite și sau acumulate de Serviciul de Informații și Securitate al RM. Acestea, în temeiul art. 157 CPP, au fost recunoscute în calitate de documente și anexate la dosar. Acestea sunt incluse și în lista probelor părții acuzării.

8. Luând în calcul întinderea obiectului cererii de sesizare (în sensul normei vizate de cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate), instanța de judecată reține că în speță sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 7, alin. (3¹) CPP al RM. În acest sens se reține că la soluționarea fondului cauzei, instanța de judecată va avea a se expune asupra prevederilor art. 157 alin. (1) CPP, în condițiile în care apărarea a invocat obiecții în raport cu modul de administrare la dosar a documentelor menționate (art. 7 alin. (3/1) lit. c) CPP este întrunit). Norma menționată art. 157, alin. (1) CPP intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție (art. 7 alin. (3/1) lit. a) CPP este întrunit). Excepția este ridicată de către apărătorul inculpatei (art. 7 alin. (3/1) lit. d) CPP este întrunit). Verificarea jurisprudenței CC nu a relevat o verificare a constituționalității art. 157 alin. (1) CPP prin prisma aspectelor invocate de apărător (art. 7 alin. (3/1) lit. d) CPP este întrunit)

9. Se reține că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normelor contestate, depusă de avocat, constituie o prerogativă a acestuia, instanța nu este în drept să se expună pe marginea temeiniciei acesteia.

Pentru motivele enunțate, în conformitate cu art. 341, 342, Cod de Procedură Penală, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea apărătorului inculpatei Harcenco Natalia, avocatul Barbaroș Dumitru, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a art. 157, alin. (1) CPP potrivit textului căruia „*constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sînt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză*”.

Se remite în adresa Curții Constituționale sesizarea apărătorului Barbaroș Dumitru privind excepția de neconstituționalitate a art. 157 alin. (1) CPP.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Negru Alexandru